Ассаламу гIалайкум

ЦIумадисезул гьаракь

Голос Цумады

2018 соналъул 17 август РУЗМАН
№ 34 (7522)
Газета бахъизе байбихьана 1937 соналъул 1 декабралда
Багьа 8 гъурущ
12+

ЦIУМАДА РАЙОНАЛЪУЛ ГАЗЕТА - ЦУМАДИНСКАЯ РАЙОННАЯ ГАЗЕТА

Баркула Къурбанкъоялъул гIид

Ассаламу гIалайкум, хIурматиял районцоял!

Баркула нужеда тIаде щолеб бусурбабазул бищун хирияб, къиматаб, тIадегIанаб ва даража цIикIкIараб, тIолго исламияб умматалъ кIодо гьабулеб кIудияб байрам-Къурбаналъул гIид. Гьеб къо ккола рес бугевщинав бусурманчияс ТIадегIанав Аллагьасе жиндирго сайгъат гьабулеб къо. Аллагьас киназулго къурбанал, гьарурал лъикIлъаби, тIагIат-гIибадат къабул гьареги. Гьабурабщинаб садакъаги аза-азарил даражаялде бахинабун, ажруги цIикIкIинабун Аллагьасул рахъалъан нужее рахIматлъунги гьабеги.

Районалъул администрациялъул, депутатазул Собраниялъул ва дирго рахъалъан гьарула нужее талихIаб ва рахIатаб гIумру, щулияб сахлъи, киназего рекъел, рохел ва талихI.

Аллагьас загьиралгун батIиниял балагьаздасаги цIунаги нилъ, битIараб нухдаса ине тавпикъги кьеги.

АнвархIажи Вечедов, районалъул бетIер

ГIадамал, нухал, квалквалал

Санкьадерил лъаралъ нух къана

Июль моцIалъул 21-22 къоязрарал чвахунцIадаз Инхокъвари, КIванкьада, Санкьада росабалъе унел нухал хвезаруна. Санкьадерил лъаралда тIасан бугеб кьо машинаби хьвадизе хIинкъараб хIалалъ жагьал гьабун букIиналъ, Хъварщи ва Хонохъ росабалъеги къана нухал. Бугеб ахIвал-хIал бихьизе гьениве сапаралъ щварав дида нухазул ва кьодул лъалеб сипатго хутIун батичIо.

Лъаргун цадахъ бачIараб иххалъ цIияб балеб кьодул сакал рахчизе дагьаб жо хутIун бугоан. Гьеб нух бацIцIине къватIире рахъарал гIолохъабигун дида гьенив ватана Инхокъвари росдал администрациялъул бетIер ГIабдулнасир Хизриев. Гьев киб щиб кканиги, жиндир нухмалъиялда ругел росабалъе тIоцеве щолаан ва гурун гьуждулгун росдал гIолохъабигун цадахъ хIалтIулаан. Сверухь ругел росаби бухьеналдалъун хьезари мурадалда Инхокъвари магIарда вышка лъезе гьарулел хIадурлъиялъул хIалтIабазулъги гьес жигараб гIахьаллъи гьабулеб буго. Гьес нухмалъи гьабулел росабазул жамагIатги гьесул хIалтIудаса рази руго. Баркалагун цадахъ гьеб захIматаб ва росабазул жамагIатазе чара гьечIеб хIалтIухъ бегавуласе щулияб сахлъи ва хадубккунги цере лъурал масъалаби тIуразари гьарулеб буго гьез. Гьес жигар бахъун гьабулеб хIалтIи бихьарав дица гьесие цо чанго суал кьуна.

-ГIабдулнасир, дур гIемерисеб заман нухал къачIаялда унеб батила?

-Гьедин кколеб бугоха. Щибаб соналъ биъун бачIуна гьаб лъар. ГIадада абулеб батиларо, жибго гьитIинаб букIаниги, гьаб гIамал кIудияб лъар бугин абун. Гьал къояз рарал цIадазги жиндирго хIалтIи гьабуна. Гьелъул хIасилги нильеда цебе буго. КъачIан лъугIарал нухал ва кьоял нахъисеб къоялъ хвезарулги рукIана хIужаби. Гьебги хIисабалде босун церехун рехсарал росабазул гIолохъабигун цадахъ рахъун лъуна тIадагьал машинаби хьвадизе кьо ва къачIана тIубараб къоялъ жиндирго тракторги хIалтIизабун гьоркьияб кьоде щвезегIан иххалъ хвезабураб нухги къачIана. Швелералги гьоркье рехун, гIоралъ араб лъабго кьоги лъуна.

-Исана гьабизе плананалде босараб хIалтIи щиб дур?

-Исана тIадеги цо кьо базе планалда буго. Гьелъие швелерал, мацIаби ва цоги къваригIараб тIагIелги босун буго. Гьеб баялъги, укънусго метраялъул манзилалъ бахъараб шагьранухалъги, рес кьезе буго тIадагьал машинаби регьадул ищцухъе щвезегIан рачине.

-Гьекъолеб лъел рахъалъ гьабулеб хIалтIи щиб бугеб?

-Администрациялда горлъе унел росабалъе бачIунеб лъеда сверухьги гIураб хIалтIи гьабун буго. Исанаги ичIнусго метралъул манзилалда басриял мацIаби цIияздалъун хисана: лъабнусго метр «Зубба» ва анлънусго метр «Магьилъ» абулел бакIазда.

-Баркала дуе гара-чIварилъухъ.

МухIамад ГIабдулаев

Нилъер хараби

ГIумруялъул гIасру

Дир лъимерлъиялда магIарул росабазул годекIабахъ тIингъалги ретIун гIунсбузде къуларал бихьиналги чIумалги кодор ккун рагъида гIодор чIарал руччабиги гIемер рукIунаан. Ахирал соназ магIарухъ гьединал годекIабиги хутIун гьечIо ва ригь арал харабиги къанагIат ратула, ругелги жидерго чорхол сахлъиялда бан рокъор рукIуна. Гьединаздаса цояй ккола исана 100 сон гIумрудул барай РичIагьанихъа ХIажиева ПатIиматги. Гьелъ гIумрудул гьудул Залимхангун цадахъ лъикIаб тарбия-лъай кьун гIезаруна ва гIумруялде рахъинаруна иман-яхI цIикIкIарал васал: ТIалхIат, МухIамад, МухIамадзагьид, МухIамадкамил, МухIамаддибир ва МухIамадрасул. Гьелги районалъул батIи-батIиял идарабазда хIалтIулаго гIадамазул хIурматалъе ва баркалаялъе мустахIикълъана.

Жиндир гIумру колхозалъул хIалтIи гьабулаго анин бицана гьелъ, рос хвараладаса хадуй жий васаз жидедаго аскIое ячанин ва ахираб 15 соналъ гIумру гьабулеб бугин Агъвали.

Васазул, нусазул, лъималазул лъималазул гIаммаб рокьиялъ сверун ккун йиго гьей ва къасиги къадги берзул канлъиги чорхол сахлъиги гьечIей гьелъие хъулухъалъе рахъун чIун руго гьелги. Амма социалиял хIалтIухъабазда ракIалдего щун гьечIо гьелда 100 сон тIубаялъул юбилей баркизе. Гьелъ жиндир рекIее пашманаб асар гьабунин абуна ПатIиматица. Божула гьеб гьезухъа иш лъачIого ккараб батилин ва гьез жидерго гъалатI битIизабилин.

Зульфия Сажидова

……………………

ГIагараб ракьалде рокьигун

Райцентралдаса бищун рикIкIад бугеб Хушет росулъеги бахъулеб буго шагьранух. Хушети унелъул нухда тIад гохIилъ батула Цихалахъ росуги. Араб соналъ гьенибеги бахъана машинадул нух. Гьанже росутун гочарал гIадамазе риидал хIухьбахъиялъе гIагараб росулъе рачIине рес щвана. Дагьав цеве гьенивe сапаралъ щварав дида жидерго гIагараб росулъе хIухьбахъизе рачIун ратана церего Муцалаулалде гIумру гьабизе гочарал ГIусманов МикагIилги гьесул лъади Махаева Паризаги.

Цебе, машинадул нух гьечIолъиялъ, росулъе щоларел цихалахъал гьанже рачIунел руго гIагараб ракьалде.

ЧIунтизе тарал умумузул минабиги, лъимерлъиялда хьвадарал сухъмахъалги, рохьалги, мугIрулги рихьараб мехалъ ракI пашманлъаниги, унго гIагараб росулъ рекIее бугеб лазатилан руго МикагIилгун Париза. ХIанчIица гIадин ВатIанилан ахIулеб батилин гьезул ракIазилан ккана дида гьезухъ балагьараб мехалъ.

ХIабиб Давудов

Къурбаналде хIадурлъи

Къурбан хъвеялъе бихьизабураб гIуж

Къурбан хъвеялъул гIуж байбихьула гIидалъул къоялъ радалиса, бакъги баккун, кIиго ракагIатги бан, къокъабго кIиго хутIба цIализегIанасеб заман арабго.

Гьеб гIуж халат бахъуна гIидалъулги гьелда хадусел ташрикъалъул лъабабго къоялъги ахирисеб къоялъ бакъ тIерхьинегIан. Гьаб цебе рехсараб гIужалдаса къурбан хъвей цебе яги нахъе ккани, гьеб къурбанлъун рикIкIунаро. Амма къурбан хъвеялъе бищун хирияб гIуж абуни, бакъги баккун, анкьго натIалъул къадаралда гьеб эхедеги бахун, цинги гIидалъул какги бан хутIба цIалун бахъаралдаса къалъизегIан гьоркьоб бугеб гIуж буго.

Къурбаналъе ният гьадин гьабила. Дица ният гьабуна суннатаб къурбан дидасаго яги хъизаналдаса яги дун вакил гьавурав чиясда т1асан. Хадуб такбир ц1алила.

Къурбан хъолев чияс цIализе суннатаб такбир

«Аллагьу Акбар, Аллагьу Акбар, Аллагьу Акбар ва лиллагьиль хIамду. Бисмиллагьи ррахIмани ррахIим. Инна салати ва нусуки ва махIяя ва мамати лиллагьи раббилъ гIаламина, ла шарика лагьу ва бизалика умирту ва ана миналъ муслимина».

Цинги ссалат битIила: «Аллагьумма салли гIала саййидина МухIаммадин ва гIала али саййидина МухIаммадин ва саллим». (Гьаб ссалаталъул бакIалда «кама салайта» цIалани, дагьабги хирияб буго). «Аллагьу Акбар, Аллагьу Акбар, Аллагьу Акбар. Аллагьумма гьаза минка ва илайка фатакъаббаль минни». Гьаб буго цIализе хирияб ва суннатаб жо. Амма «Бисмиллагьи. Аллагьу Акбар» абун таниги гьелдалъунги суннат тIубала. Бокьун «Бисмиллагьги» бахъинчIого хъураб хIайван лъабавго имамасда аскIоб кваназе хIарамаб буго, гьединлъидал шафигIиязги рес букIаго «Бисмиллагь» бахъинчIого хIайван хъвезе лъикIаб гьечIо. «Бисмиллагь» бахъине кIочон тун хъураб хIайван кваназе бегьула.

Къурбан хъвей тIадаблъун лъугьин

ШафигIиясда аскIоб къурбан хъвей паризаяблъун лъугьуна кIиго жоялдалъун. ТIоцебесеб, цо чияс абуни «Дица къурбан хъвезе назру гьабуна», - абун яги «Дица Аллагьасе гIоло къурбан хъвезе тIаде босана», абун. КIиабилеб, къурбаналъе хъвезе бегьулеб жиндирго хIайваналде ишараги гьабун, яги гьебги бихьизабун, гьелъул бетIергьанас абуни «Гьаб дир къурбан буго» яги «Гьаб дица къурбаналъе хъвезе буго»,- ян, гьеб хъвезе тIадаблъун лъугьуна. («Фикъгьул мангьажи», т. 1, гь. 232.).

Цо чияс абуни «Дица Аллагьасе гIоло гьаб жо къурбаналъе бихьизабуна», - абун, гьебги тIалъула, батIалъи гьечIо цо балагь нахъе чIваялда яги нигIмат щвеялда хурхинабуниги хурхинабичIониги. «Гьаб жо къурбаналъе дица хъвезе буго», - ян абуни, гьебги тIалъула Аллагьасе гIолоян абичIонигицин. ЧIегIерхIайван хъвезе бугилан тIаде босани, гьеб хъвезе тIалъула, гьелъул бакIалда гIиялъажо хъвезе бегьуларо. ГIиялъажо къурбаналъе хъвезе тIаде босани, гьелъул бакIалда чIегIерхIайван яги варани хъвезе бегьула. Амма, килищги битIун, гьаб гIиялъажо дица къурбаналъе хъвезе бугилан абуни, гьелъул бакIалда чIегIерхIайван хъвезе бегьуларо. «Гьаб жо дир къурбан буго», яги «Гьаб жо дица къурбанлъун гьабуна», - ян абуни, гьеб хъвезе ният букIун батичIонигицин, гьебги къурбаналъе хъвезе тIалъула.

Назру гьабураб бугони, ният гьабила гьадин.

Дица ният гьабуна паризаяб къурбан хъвезе дидаса яги хъизан-агьлуялдаса ва дун вакил гьавурасдасагиабун.

КIалалъ абичIого, «Гьаб жо дица къурбаналъе назру гьабуна», - ян ракIалъ абуни, гьеб къурбаналъе хъвезе тIалъуларо. КIалалъ абуни - тIалъула, ракIалъ абуни- тIалъуларо. Масала, цо- цояз гIиялъажо яги чIегIерхIайван лъагIалил авалалда бичун босула яги хьихьизе байбихьула, гьанже цояс гьесда гьикъани «Гьаб щиб хIайван?» - абун ва бетIергьанасги абуни «Гьеб буго къурбаналъе хъвезе босараб яги хьихьулеб жо», йилан, гьебги тIадаб къурбанлъун сверула. Гьедин, ай «Гьаб къурбаналъе хъолеб жо буго, гьаб дица къурбаналъе хъвезе босана», - ян абиялдалъун гьеб тIадаб къурбанлъун сверулилан абун хъвалеб буго гIемерисел гIалимзабаз. Гьедин тIадаблъун лъугьараб къурбан хъвезеги ккола, щибго нахъе течIого, кваначIого, кинабго мискинзабазе бикьизеги ккола.

Къурбаналъе хъвезе бегьулел рукъалъул хIайваназул тайпаби

Рукъалъул хIайваназул къурбаналъе хъола варанабиги, чIегIерхIайваналги, гIи-цIцIаниги. Ункъабго мазгьабалда рекъон, рукъалъул хIайваназул гьал тайпаби гурого, къурбаналъе хъоларо. Вараниги чIегIерхIайванги анкьго чиясдаса хъвезе бегьула, гIиялъажо цо чиясдаса хъвезе бегьула.

Къурбаналъе хъолеб хIайван

Къурбаналъе хъолеб варани щуго сон тIубараб букIине ккола, гьелдаса гъоркьехун гIумруялъул бегьуларо. ЧIегIерхIайван (гIака-гамущ) кIиго сон тIубараб букIине ккола, гьединго, ц1цIаназул кIиго сон тIубазе ккола, квасул жоялъул абуни, цо лъагIел тIубараб букIине ккола. ГIиялъажоялъул анлъго моцI тIубан бугони ва гьелъул цабиги рортун ругони, гьебги къурбаналъе хъвезе бегьула. Къурбаналъе хъолеб хIайваналъул гIумруйин абуни, гьеб бичулев чияс абиялдалъун лъала. («Мавгьибату зилфазли», т. 4, гь. 685).

Къурбаналъе хъвезе бищун хириял хIайваназул баян

Къурбаналъе хъвезе бищун хирияб хIайван варани буго, цинги - чIегIерхIайван, цинги - квасул гIиялъажо, цинги-цIцIелжо, цинги варaниялъул анкьил бутIаялда, цинги чIегIерхIайваналъул анкьил бутIаялда гIахьаллъи гьаби хирияб буго. Вараниялъул яги чIегIерхIайваналъул анкьил бутIаялда гIахьаллъиялдаса цо гIиялъажо хъвезе хирияб буго. Цо варани яги чIегIерхIайван хъвеялдаса анкьго гIиялъажо хъвезе хирияб буго. Анкьго квасул жо анкьго цIцIелжоялдаса хирияб буго. Кьералъул рахъалъ абуни, бищун хирияб хъахIаб кьералъул, цинги-тIогьилаб, цинги-хIурул кьералъул, цинги-багIараб, гIемер тIаде кIанцIараб хIайваналдаса, цIуяб, тIинчI гьабичIеб хирияб буго.

Масала, гIиялъажоялъул бищун хирияб буго хъахIаб, кьарияб, берцинаб, лълъурдул чIахIияб куй.

Къурбаналъе хъолеб хIайван букIине ккола гьан дагьлъизабулел яги гьеб хвезабулел гIайибаздаса бацIцIадаб. Лълъурдул гьечIеб яги лълъурдул рекараб хIайван къурбаналъе хъвезе бегьула, цо-цо цаби камурабги бегьула, киналго яги гIемерисел цаби камураб бегьуларо, цаби гьечIого бижарабги бегьула. («ШархIул мангьаж»). Канлъи загIипабги бегьула, гIин хъвалхьарабги бегьула, гIин бихъарабги бегьула (тIун гьечIони), гванзабги бегьула, цIуябги бегьула (гIемер къинлъараб батаниги), гIундул гьитIинабги бегьула, дагьаб унтарабги бегьула, дагьаб рекъабги бегьула, дагьаб хIалакъабги бегьула. Къинаб бегьуларо, цIакъго хIалакъабги бегьуларо, цIакъго унтараб, цIакъго бецццаб, цIакъго рекъаб бегьуларо. («ШархIул мафруз», гъ. 201-202).

Рекъаб бегьуларо, рехъадаса нахъе кколедухъ рекъдулеб батани, яги лъикIаб хариде сахал гьелдаса цере кколел ратани. Къурбаналъе хъолаго бох яги цоги лага бекани, гьебги бегьуларо, гIантлъарабги бегьуларо, цо бер бецццабги бегьуларо, берал чвахдолеб бегьула, мугьру чIварабги бегьула, къаси-канлъи бихьулареб, къад - бихьулебги бегьула, дагьаб бугониги гIин къотIараб, мацI къотIарабги, гьвари къотIарабги, рачI къотIарабги бегьуларо. Гьвари гьечIого, рачI гьечIого, магъ гьечIого бижарабги бегьула. Лълъурдул рекарабги бегьула, рекун хадуса ракканиги, гьелъ гьан хвезабичIони. Амма лълъурдул рекараб яги лълъурдул гьечIеб карагьатаб буго. Абу ХIанифатида аскIоб гIиналъул лъабил бутIаялдаса дагьаб къотIун батани, гьеб къурбаналъе хъвезе бегьула.

Абу Юсуфица абуна бащдалдаса дагьаб гIин къотIарабги къурбаналъе бегьулилан. ШафигIиязе имам Къази ХIусейницаги фатва кьолаан бащдалдаса дагьаб гIин къотIараб къурбаналъе хъвезе бегьулин, щай абуни сахал гIундул ругел жал щвезе захIмат бугелъул абун. («Бугъят», гь. 423). Дагьаб рачI къотIарабги рекъабги бегьула ХIанафиясда аскIоб. ГIин къотIичIеб хIайван щвезе захIмалъулеб бугони, шафигIиязеги ХIанафиясда нахърилълъун лъабил бутIаялдаса дагьаб гIин къотIараб жо къурбаналъе хъвезе бегьула. Амма ХIанафиясда нахъвилълъун къурбан хъолев чияс ташрикъалъул къоязул ахирисеб къоялъ гьединаб, ай дагьаб гIин къотIараб хIайван къурбаналъе хъвезе бегьуларо, гьеб къоялъ къурбан хъвей гьесда аскIоб кватIун букIунелъул. Гьелдаса цересел къояз хъвезе бегьула. («Бугъят», 423).

«Ас-салам» газеталдаса къокъ гьабун босараб

ХIалтIи тIадбан унеб буго

Инхокъвари росдал магIарда мобилнияб бухьеналъе вышка ва аппаратура лъеялъе гьарулел киналго хIадурлъиялъулал хIалтIаби рагIалде щолел руго. МугIрул тIогьиб щвезегIан шагьранухги бахъун буго, вышка лъезе бак1ги хIадур гьабун руго. Гьениб лъураб вышкаялъ бухьен чIезабизе буго ХъварщикIкIалахъ ругел росабалъ гуребги Ункъракьалда ва гьединго тIиндадерил киналго росабалъги. Гьабураб хIалтIи гIемер буго, амма гьабизе кколеб жеги цикIкIун бугин абуна гьеб хIалтIуе нухмалъи гьабулев райадминистрациялъул бетIерасул кумекчи АхIмад АхIмадулаевас.

Гьанже ток бачине хIубал лъезе байбихьана. ГIагараб заманалда гьеб хIалтIи рагIалде бахъинабизе бугилан абуна гьес. Сверухъ ругел росабазул администрациябазул бутIрузги кIвараб кумек гьабулеб буго дуниял цIороледде хIалтIи букIине кколеб даражаялда рагIалде бахъинабизе .

МухIамад ГIабдулаев

Гьудулалде

Гьудул, моцI-цIвабзазде нухалги рахъун,
ЦIад-бакъалъул бугин баян бицунеб,
Балъго рекIелъ жаниб рукIел ккун чIараб,
ЧIалгIеналъе жаваб, бице, кин кьелеб?

Гьудул, мугIрул рорлъун туннелги бахъун,
Нухал ругин лъолел Дагъистаналда.
Керен борлъун лъураб рекIелъе асар,
Бице, кин нух лъолеб нахъе босизе?

Халатаб сапаралъ сверизе бокьун,
Самолет рекIуна нух къокълъиялъе,
Сабру тун сверулел ургъалил тIелал,
ТIад руссинаризе сунда рекIинев?

Гьудул, пикрабазе пардавго гьечIо,
ГьикъичIого уна гьури кинниги,
РекIунаро чирахъ чи гьечIеб рокъоб,
Къварид букIуна ракI дуда къвал бачIеб.

Гьудул, къадахъабаз къуватги рехун,
Нусго т1алаялъул минаби рала,
Къуват лъугIун бугин, лъай гIолеб гьечIин,
Сабруялъе т1ала, бице, чан балеб?

МухIамад ТIалхIатов, Силди росу

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

о результатах публичных слушаний по проекту Устава муниципального образования «Цумадинский район»

10.08.2018 г. **с. Агвали**

Публичные слушания назначены решением №2 Собрания депутатов муниципального района «Цумадинский район» от 19.07.2018 года.

Тема публичных слушаний: обсуждение проекта Устава муниципального образования «Цумадинский район».

Инициаторы публичных слушаний: Собрание депутатов муниципального района «Цумадинский район».

Количество участников: 91.

В результате обсуждения проекта Устава муниципального образования «Цумадинский район», единогласно всеми участниками публичных слушаний, принято решение:

1.Одобрить проект Устава муниципального образования «Цумадинский район».

2.По согласованию с Управлением министерства юстиции России в Республике Дагестан, предусмотреть, в рамках действующего законодательства, внесение изменений в часть 1 статьи 22 проекта Устава изменение, сократив при этом количество депутатов Собрания депутатов муниципального района «Цумадинский район» на 23 депутата.

3.Рекомендовать Собранию депутатов муниципального района «Цумадинский район» принять Устав муниципального образования «Цумадинский район» с учетом изменений согласно пункту 2.

Председательствующий **А. Омаров**
Секретарь **Т. Ибрагимов**

Къедисел ва гьезул хIаракат

Авлахъазде, шагьаразде, щал-щалниги бакIазде гочарал ва гочун унел магIарулалги гIемерлъараб, жидер росабиги, мацIги, махIги гьез рехун тей цIикIкIараб гьаб заманалъ кьанагIатаб жо буго нилъер мугIрузда жеги гьеб «унтиялъ» унтичIел росаби ругин рагIи, ва рекIелъ рохалил асар рещтIуна гьединал росаби, гьеб киналъулго гIаксалда, кIодолъулел, берцинлъулел ва бечелъулел рукIин рихьидал.

Дагъистаналъул магIарухъ гIумру гьабулел гIадамазул яшав гIуцIиялъе республикаялъул хIукуматалъ гьанжелъизегIан рахьарал цIи-цIиял хIукмаби кагътидаго хутIун рукIин лъиего балъгояб жо гуро. Гьединлъидал кIудияб бахIарчилъиялъунги ва жигарчилъиялъунги рикIкIине бегьула гьел гIадамазул захIмат - сундухъго балагьичIого мугIрузда чIарал, жал ругел бакIазда жидерго къваталъ шагьаразда ругел гIадинал бигьалъабигун гIумру гIуцIизе кIвей.

ЦIумада районалъул росабазул гьединаздаса ккола Къеди

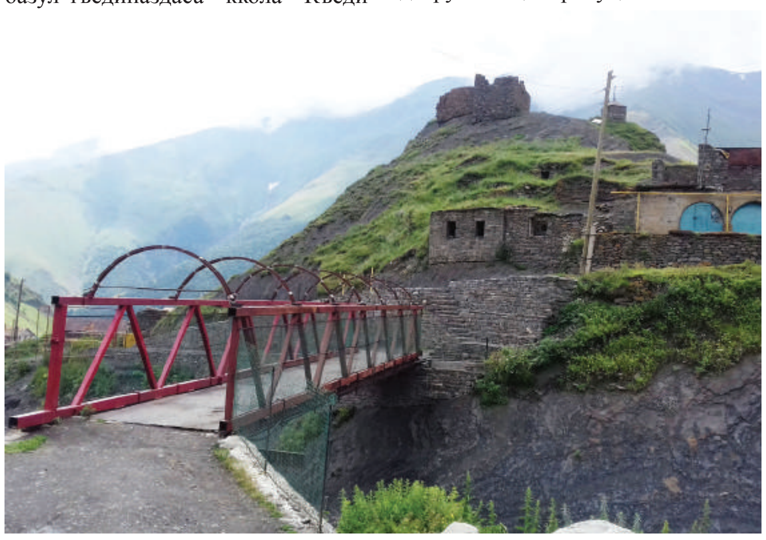

росу. ГIолохъанаб гIелалъ хъизанал гIуцIиялъул ва лъимал гьариялъул рахъалъги гьеб районалда т1оцебесеб кьерда буго. Араб гIасруялъул 90 абилел соназ гьениб 80 гIанасеб цIараки букIун батани, гьанже 140 ялдасаги цIикIкIун буго. Росулъ ралел руго ва ран лъугIун буго цIияб 40-50 мина. Авлахъалда гIумру гьабун ругел къедисезги буго гьенир минаби цIи гьаризе байбихьун. Ралел руго цоги росдал хIажалъаби жанир тIуралел бакIал, спортивияб майдан. Разе нияталда руго ва гьанжеялде цо бутIа ран лъугIула руго кьоял, умумузул рукIарал сиял, гIиял къаябазда гIухьбузе рукъзал, спортивияб зал, хIамам, библиотека, батIи-батIиял махщелал жанир малъулеб рукъ ва гьединго цогидал гIадамазе пайда бугел, гIун бачIунеб гIел куцалел бакIал. Росулъ рацIцIа-ракъалъи букIинаб мурадалда ургъулел руго росдал кьватIазда гамачI ккевзе ва цIадал лъим чвахизе, хасал рахъал гьарун, рогIораби лъезезе.

Минаби ралез гьанже кирпич-бетон хIалтIизабиялъ пайда босичIого тараб басрияби цIияби гIемераб гамачI буго росулъ бакI-бакIалдаги лъарал мухъаздаги. Гьединго кватIичIого байбихьизе буго росдал ракьалда бакI-бакIалда ахал лъеялъул хIалтIиги. ИншаАллагь, ракI бухIун гIодани, бецаб бадисаги магIу баккулин букIунелъул, букIина къедисезул гьеб аниш тIубараб заманги.

Гьай-гьай, районалъул хIукуматалъги гьел тIуранго рехун тун гьечIо. Араб соналъ 50 лъимералъе бакI бугеб лъималазул ах рагьана.

Гьел киналго гьарурал ва гьаризесел хIалтIабаздасаги цебе гьабизе ва кIвар кьезе кколеб суал ккола лъималазе лъай кьей лъикIлъизаби ва гьелъие ресал гIуцIи. РакIалда буго хIукуматалъ кьолеб харжалда тIаде росдал фондалдаса харжги кьун, махщел бугел учительзаби ралагьизе. Буго гьединго росулъ лъималазе риидалил лагерь базе хIадурараб бакIги ва гьелъие спонсоралги. Лъабго тIалаялъул, жанир киналго ресал гIуцIараб мина букIине буго гьеб. Гьенир хасго рачIине ва рукIине руго магIарухъ гIумру гьабун гьечIел къедисазул лъимал. Умумузул росуги, махIги, мацIги лъалеллъун гьел гIезе ургъараб иш буго гьеб.

Гьаб киналго цебе рехсарал хIалтIабиги, хIукмабиги, хIукуматалъул кумек гьечIого кин тIубазелел, кин лъугIулел абураб суалалъе умумузго нилъее тараб цо жавабги буго къедисезул: -Росдал газа кьурдаги бала абураб.

У. Росу цолъани, гьезда кIоларeб, гьезухъа бажарулареб хIалтIи букIунаро. Гьедин, гьанжеялдаса кIиго соналъ цебе, церего Къедиса гочун нахъе арал цо чанго гIолохъанчиги бетIералда лъугьун, къедисезда кIвана Владивостокалда ругелгицин росуцоялги гIахьал гьарун хасаб кьокъа гIуцIизе ва гьелда цIарги «Къеди ва къедисел» абун лъезе.

Гьеб гIуцIиялъул аслияб мурадлъунги ккола росдал жамагIат, гIолохъаби цолъи; киналго къедисел цоцазда лъай; гIолохъанаб гIел цIалиялде, лъай тIалаб гьабиялде гьесизари; жидерго гIумру берцинго, бац1цIадго, иман цIунун, дин щула гьабун гIамиялде ахIи; умумузул букIараб яхI-намусалда, бахIарчилъиялда, гIаданлъиялда, гьел лъадари; сахаватал ишазде, берцинаб тIабигIат-ахлакъазде гьел тIоритIи; гьединго росдае кьваригIараб иш тIубазе, цIиял ишал гIуцIизе, гьаб нилъер гIасруялда рекъон, цогидал халкъаздаса нахъе хутIичIого, цере ине гьезие квербакъи гьаби; загIиплъичIого, тIагIинчIого, паналъичIого рукIине, кинабго росдал халкъ цо бакIалда ракIари; цоцазе кумекги гьабун церехун ун тарихалда жаниб цо гвангъараб лъалкI тезе, ва нилъер рачIунел наслабазе бацIцIадаб роцIараб тIадегIанаб мисалги хутIизе.

Гьединал къасдалгун гIолохъабаз ният гьабуна гьеб ишалъе кьучI лъезе, рахъ-рахъалде бикьабиххун бугеб къедисезул жамагIат цо кьокъаялде бакIаризе.

Кьокъя гIуцIаралдаса ана лъагIалидасанги цIикIкIун заман. Гьеб заманалда жаниб нижер росдал халкъалъе гIемераб пайда-хайирги щвана, чанго ишги тIубана, цо-цо ишал жеги тIуралелги руго ва АллагIас хъван батани, тIуразе ниятaлдаги гIемерал хIалтIаби руго.

Кьокъя гIуцIун заманго иналде, 2016 соналъул хаслихъе магIарухъа гIолохъабаз нухазул иш лъикI гьечIилан хабар бачIана, хIукуматалъеги гьелъул кIвар гьечIин, бокьилаанин, гIазу балелде, нухал гIатIид гьариялъулъ Аллагьасе гIоло кумек гьабизеян. ГIолохъабазул кьокъаялъ росдал гьари къабул гьабуна ва киса-кибего ахIи бана. Кьокъабго заманалда жаниб бакIарана хIажатаб кьадар гIарцул ва Къедиса - ГIурул кIалтIе щвезегIан нухал гIатIид гьаруна.

Гьеб ишалдалъун киназдаго бичIчIана гьаб кьокъа гIуцIиялъул бугеб пайда ва баракат.

Гьединлъидал, гIолохъабазул кьотIи ккана МахIачхъалаялда данделъизе ва гьелда тIасан гарачIвари гьабизе.

Гьеб данделъиялда хIукму гьабуна интернеталъул ватцап сайталда бугеб къедисезул кьокъа гIатIид гьабун гьелда тIад хIалтIизе ва киналго къедисел гьеб кьокъаялде ахIизе; МахIачхъалаялдасан байбихьун, къедисел ругеб жиб-жиб бакIалда данделъаби гьаризе.

Гьеб данделъиялда гIахьаллъи гьабуна жидер санагIалъи-рес бугел, лъарагIлъиялда ва гьединго магIарухъ ругел киналго къедисез, цере лъуна тIоцере тIуразе кколел суалал, бищана тIоцебесеб хIаракатчагIазул кьокъа.

Гьединго хIукму гьабуна жидер ресалде балагьун киналго къедисез гIарац данде рехизе, гьедин бакIарараб гIарцудалъун, бажарараб хIалалъ, тIурачIого рес гьечIел хIажалъаби тIуразе киналго къедисезул росабалъ; лъагIалида жаниб цо нухалъ лъикI цIалулел лъималазе ва гьезул мугIалимзабазе гIарцулал сайгъатал кьезе; лъикI цIалулел студентазе стипендияби кьезе; спортсменазе, гьезул бергьенлъаби рихьун, сайгъатал гьаризе. Аслияб росулъ лъагIалида жаниб цо нухалъ лъималазда гьоркьор КъурIан цIалиялъул къецал тIоритIизе, бергьаразе сайгъаталги кьезе;

Гьеб данделъиялда рищарал гIолохъабаз къедисел ругел бакIаздеги ун дандчIваял гьаруна ва школлъималазеги гьезул мугIалимзабазеги сайгъаталги кьуна.

2017 соналъул 8 декабралда Шаваялда тIобитIана Къеди росдал хIаракатчагIазул иргадулаб данделъи. Гьез гIезегIан тIад чIей гьабуна росдал халкъалъе гьулухъ гьабизе ва росдал хIажалъаби кIвараб хIалалъ хехлъи гьабун тIуразе, хIатта магIарухъеги ун ругел хIалтIабазда гьоркьобцин гIахьаллъиги гьабуна.

Нахъе тIамун тезе рес гьечIел ишазе росдал хIаракатчагIаз изну кьун гурони гIарац хвезабичIого тезе ва гьеб кинабго гIарац мажгиталъул кассир ГьалбацIгIалил ШапигIихъ кьезе. МагIарухъ гьабулеб хIалтIуе 20 000 щвезегIан гIарац хвезабиялъул суал тIубазе магIарухъ ругел хIаракатчагIазе изну кьуна.

Хирияб магIарулал, къедисезе бокьун буго нуже-нужерги росабалъ гьадинабго багьа-бачари лъугьине, ва сундухъго балагьичIого гьункун, рехе ругезги эхеде ругезги, гьеж гурун, нилъер умумузул росаби цIи гьаризе. Дица гьаб макъала хъваялъул мурадги гьеб буго.

ИсмагIил ГьазимухIамадов,
Къеди - Шава

МухIамадов ЗулхIужа ГIалиевич

Гьаб соналъул 10 августалда 84 сонил гIумруялда Аллагьасул къадаралде щвана лъикIав инсан, районалъул жамгIияв хIаракатчи, прокуратураялъул органазул ветеран МухIамадов ЗулхIужа ГIалиевич.

ЗулхIужа МухIамадов гьавуна 1935 соналъул 14 абилеб маялда Гьигьалъ росулъ. ЗахIматалъулаб хIаракатчилъи байбихьана 1951 соналъ Гьигьалъ росдал анкьго сонилаб школалда мугIалимлъун. 1954-1957 соназ хъулухъ гьабуна Советияб Армиялда. Армиялдаса вуссун хадув хIалтIана гIагараб росдал школалда мугIалимлъун.

1959-1963 соназ хIалтIана Гьигьалъ росдал колхозалъул председательлъун. 1966 соналъ, совпартшкола лъугIун хадув, цIидасан вищула колхозалъул председательлъун. 1972 соналъул сентябралда вищула Гьигьалъ росдал колхозалъул парткомалъул эркен гьавурав секретарьлъун.

ХIалтIулаго цIалун лъугIизабуна Дагъистаналъул пачалихъияб университеталъул юридикияб факультет.

1975 соналъ ЗулхIужа МухIамадов тIамуна нилъер районалъул прокуратураялъул следовательлъун, хIалтIана прокурорасул кумекчилъун. 1981 соналдаса нахъе кьогогIан соналъ хIалтIана ЦIумада ва ГIахьвахъ районазул прокурорлъун. 1999 соналъул маялъул ахиралда юстициялъул кIудияв гIакълучиясул (полковникасул) чиналда ана мустахIикъаб хIалхьиялде.

ХIалхьиялда вукIадго, хIалтIана адвокатлъун. Районалде къо ккарал 1999-абилеб соналъул дол балагьал къояз ретIун рагъулаб формагун районалъул нухмалъулезда ва активалда хьолбохь вахъун чIана. Чачаналъан рачIулел халкъазда гьоркьосел бандкьокъабаздаса район цIунизе рахьаян районалъул халкъалда хитIаб гьабураб митинг гIуцIарал церехъабазул цоявлъунги вукIана гьев.

Пачалихъалъ мустахIикъаб къимат кьуна гьесул захIматалъе. Гьесул каранда рана Бихьинчилъиялъул орден ва 14 медаль, щвана гьесие Россиялъул ва Республикаялъул прокуратурабазул гIемерал грамотаби, баркалаялъул кагъталги ва каранда ралел гIаламаталги.

ЗулхIужа МухIамадов вукIана кутакалда ракIбацIцIадав, сабурав, гьимун гурони кIалъаларев, гIамал кIодолъи гьечIев, гIадан-инсанлъи, гIадат, яхI-намус тIокIрорчIунги гIемерав, жинда тIад кьараб хIалтIи мухIканго ва щвалде щун тIубазабулев инсан. Гьесул тIолабго гIумру анин абизе бегьула гIадамазе хъулухъалда. ГIадатияб магIарул росулъ гьавурав ва гIурав ЗулхIужа МухIамадовасул гIумрудул хIисаб гьабуни, гIун бачIунеб гIелалъегун гIолилазеги мисал босизе мустахIикъаб букIина.

ЗулхIужа МухIамадов къадаралде щвеялда бан нижеца, гьваридаб пашманлъиги загьир гьабун, зигара балеб буго гьесул хъизан-лъималазда, вацазда, гIагарлъиялда ва гьесул гIагараб Гьигьалъ росдал жамагIаталда. Божарав гьудул-гьалмагъ, бергьараб яхI намусалъул инсан, гIакъубаги, кьварилъиги, рохелги сабруялда бачарав ЗулхIужа МухIамадовасул ишалги, гьесул цIарги кIоченаро гIагарлъиялда, росуцоязда, цадахъ хIалтIаразда, лъале-хъвалезда. Гьединавлъун хутIила гьев нижер ракIазулъги.

А-ХI. Вечедов, У. Сайпудинов, М-Р. Гагиев, М. ГIисаев, ТI. Халидов, И. Вакилов, А. ГIумаров, Б. Багьавудинов, Б. ХIажиэминов, ГI. Малачдибиров, Ш. ХIамзатов, М. Шамсудинов, М-З. Аюбов, Р. ГьазимухIамадов.

Зигара балеб буго

Хасавюрт шагьаралда гIумру гьабун вугев ТIиссиса Халилов Къуралъица зигара балеб буго МухIамадов ЗулхIужа Аллагьасул къадаралде щвеялда бан гьесул хъизан-лъималазда, вацазда, гIагарлъиялда ва Гьигьалъ росдал жамагIаталда. Аллагьас гьесул рухI иманалда бахъун батаги, хварасе алжан насиблъаги, нахъе ругезе гIумру кьеги.

«Редакция газеты «ЦIумадисезул гьаракь» («Голос Цумады»)» Муниципальное унитарное предприятие, сокращенно МУП «РГГЦ»

БетIерав редактор Малачдибиров ГIубайдула СагIадулаевич

ТЕЛЕФОНАЛ:
Редакторасул 2-52-44
Корреспондентазул 2-52-92

Редакциялъул (издателасул) адрес: 368900 Дагъистан Республика, Цlумада район, Агъвали росу.

Газета гIуцIараб: «Цlумада район» муниципалияб районалъул администрация

Учредитель: Администрация МР «Цумадинский район»

Газета зарегистрирована в Управлении Федеральной службы по надзору в сфере массовых коммуникаций, связи и охраны культурного наследия по Республике Дагестан. Свидетельство о регистрации ПИ №ФС 05-0005 от 20 августа 2008 г.

Газета бищана редакциялъул компьютеразул цехалда

Газета къватIибе биччана РГЖТялъул типографиялда. Адрес: 367018, МахIачхъала шагьар, Петр I-сул проспект, 61

Редакциялъул пикру кидаго гуро рахьарал макъалабазул авторазул пикругун данде кколеб. Макъалабазда рихьизарурал хIужабазул, цIаразул, тарихазул ва цогидалги баяназул жаваб кьола гьезул автораз.

Газеталъул индекс: бащдаб лъагIалие - 51377 лъагIалие - 63302 Тираж -2140 Заказ ---

Графикалда рекъон газета къватIибе биччазе гъулбасизе кколаан 17 с. 00 мин. ХIакъикъаталда гъулбасана 16 с. 45 мин.

Газеталъул электронниЯб адрес: Golostsumady@mail.ru

Колонка прокурора

Особенности взыскания с осужденного алиментов на ребенка

Осужденные, отбывающие наказания в тюрьмах, исправительных колониях, колониях-поселениях, лечебных исправительных учреждениях и других, не освобождаются от оплаты алиментов. Обязанность содержать своего несовершеннолетнего ребенка сохраняется за осужденным родителем даже в том случае, если он лишен родительских прав. Эта обязанность не снимается с родителя и в том случае, если в месте лишения свободы он не работает и не имеет заработка.

Выданный судом исполнительный документ (судебный приказ или исполнительный лист) необходимо представить в бухгалтерию учреждения, где отбывает наказание осужденный - самостоятельно либо через судебных приставов.

На основании полученного исполнительного документа бухгалтерия учреждения будет осуществлять алиментные выплаты.

Согласно нормам Уголовно-исполнительного кодекса РФ удержание алиментов производится из заработной платы, пенсии или другого дохода осужденного. Причем алименты подлежат первоочередному удержанию, лишь потом удерживаются налоги и обязательные отчисления, а также возмещаются расходы учреждения на содержание заключенного.

Если исполнительный документ устанавливает алименты в процентах от заработка, производится расчет необходимой суммы. Если алименты установлены в твердой денежной сумме, удерживается данная сумма.

Важно, что после удержания всех выплат, в распоряжении осужденного должно оставаться не менее 25% (в некоторых случаях 50%) от суммы заработка.

Ильяс Вакилов, прокурор района

ГIадамал къабул гьаризе руго

2018 соналъул 25 августалда (щамат къо) Дагъистан Республикаялъул министрасул ишал тIуралев Ханлар Эдисонович Пашабековас Агъвали райадминистрациялда къабул гьаризе руго районалъул гIадамал.

ГIадамал къабул гьари байбихьизе буго сагIат анцIгоялда.

ГIакIа къотIана

15 августалда райадминистрациялъул административияб комиссиялъул данделъиялда Лъондодаса Агъвалибе унеб аслияб лъел мащуялдаса кинабгIаги изну гьечIого хур лъалъазе лъим бачиналда бан Хуштада росулъа Саидов АсхIабида тIад 1500 гъурущ гIакIа къотIана.

2016 соналъул 29 июналь Агъвали гьоркьохъеб школалъ Къурбанов ГIали Халидшагьовасул цIаралда къураб аслияб гIаммаб лъай щвеялъул аттестат №00518001245420 билун буго. Гьеб жакъа къоялдаса нахъе хIакъикъияб гуребльун рикIкIуна.

Республикаялъул ва районалъул прокуратураялъул хIалтIухъабаз гъваридаб пашманлъи загьир гьабун зигара балеб буго
МухIамадов ЗулхIужа ГIалиевич
къадаралде щвеялда бан гьесул хъизан-лъималазда ва гIагарлъиялда. Аллагьас иманалда тIовитIун ватаги.

МВДялъул районалда бугеб отделалъул хIалтIухъабаз гъваридаб пашманлъи загьир гьабун зигара балеб буго
МухIамадов ЗулхIужа ГIалиевич
къадаралде щвеялда бан гьесул хъизан-лъималазда ва гIагарлъиялда.
Аллагьас иманалда тIовитIун ватаги.

Болъихъ районалъул судалъул Агъвали ругел хIалтIухъабаз гъваридаб пашманлъи загьир гьабун зигара балеб буго прокуратураялъул ветеран
ЗулхIужа ГIалиевич МухIамадов
Аллагьасул къадаралде щвеялда бан гьесул хъизан- лъималазда, вацалазда ва гIагарлъиялда.
Аллагьас иманалда тIовитIун ватаги.

Социалияб рахьалъ халкъ цIуниялъул управлениялъул хIалтIухъабаз зигара балеб буго МухIамадов Иманшапида гьесул хирияв эмен
ЗулхIужа
Аллагьасул къадаралде щвеялда бан. Хварасул рухI иманалда бахъун батаги, гIагарлъиялье сабруги кьеги.

Пачалихъияб учреждениябазул хIалтIухъабазул профсоюзалъул районалъул комитеталъ зигара балеб буго
МухIамадов ЗулхIужа ГIалиевич
Аллагьасул къадаралде щвеялда бан гьесул хъизан- лъималазда ва гIагарлъиялда.
Аллагьас иманалда тIовитIун ватаги.

Гъимерсо тIобитIана иргадулаб турнир

Араб шамат къоялъ Гъимерсо тIобитIана росдал жамгIияв хIаракатчи ГIумаров ГIали ракIалде щвезавиялъул волейбол хIаялъул иргадулаб щуабилеб турнир ва спорталъул миллиял тайпабазул къецал.

«Гьадинал турнираз бижизабула гIолилазул спорталдехун рокьи, щулалъула гьезда гьоркьоб гьудул-гьалмагълъи, цIубала гьезул махщел»,-ян абуна турнир рагьулаго профессор АхIмад ГIазизовас. ТурниралъулгIахьалчагIазе ва районалъул гIолилазе хитIабалъулал кIалъаял гьаруна районалъул бетIер АнвархIажи Вечедовас, республикаялъул бетIерасул гIакълучи Ланда Камилица, КIочIали росдал администрациялъул бетIер МухIамад ГIалиевас. Турниралде рачIарал гьалбадерие кIудияб баркала загьир гьабуна тадбиралъул спонсор Къурбан ГIумаровас.

Исанаги кубокалъ адрес хисичIо, турниралъул чемпионлъун бахъана щуабилеб нухалъги ТIадгъаквари росдал команда. КIиабилеб бакI щвана ЦIияб -Хуштада росдал командаялъе, лъабабилеб бакIалда гIей гьабуна Хушет росдал командаялъ.

ТIадгъакварисезул команда

Бергьаразе кьуна кубок, рекъон кколел даражабазул дипломал, медалал ва гIарцулал сайгъатал: тIоцебесеб бакIалъухъ-кIикъоялда анцIазарго гъурущ, кIиабилеб бакIалъухъ -лъеберазарго гъурущ ва лъабабилеб бакIалъухъ къоазарго гъурущ.

Турнираллъул хасал призал щвана ЦIияб-Хуштадаса Алясаев Рамазание, Хушетиса Жаватханов Камалбаширие, ТIадгъакквариса МухIамад Зиявдиновасе ва Гъимерсоса Гьазиев Пайзудине.

ХIалуцарал рукIана миллиял тайпабазул къецал: турникалда нилъу щвезаби (подтягивание), микьго килограммалъул гамачI рехи, чIаралъуса кIанцIи, гъуждул рагьизари (армрестлинг), къолоункъо килограммалъул гира борхи.

Турникалда нилъу щвезабун вергьана ТIадхъварщиниса ГIабдулгьафуров ХIасенафанди, кIиабилеб бакI щвана Гъимерсоса КъадимухIамадов МухIамадие ва лъабабилеб - Метрадаса Исрапилов ГIасабгIалие.

ГамачI рехун тIоцебесеб ва кIиабилеб бакIал щвана Хушетиса Зулиев Бадрусаламие ва Жаватханов МухIамадие, лъабабилеб бакI - ТIадгъаквариса МухIамад ХIасбулаевасе.

ЧIаралъуса кIанцIизе Хушетиса Жаватханов Камалбашириде вахарав лъугьинчIо, кIиабилеб бакIалде ккана ТIадгъаквариса МухIамад ХIасбулаев ва лъабабилеб бакI щвана Хушетиса МухIамадов Асадие.

Гъуждул рагьизаризе махщел бихьизабуна тIоцебесеб бакI щварав Гъоркьгъаквариса МухIамадов АхIмадица, кIиабилеб бакI щвана Гьадириса МухIамад ГьитIиновасе, ва лъабабилеб бакIалъе мустахIикълъана Гъимерсоса ГIалиев МухIамад.

Къоло ункъо килограммалъул гира борхун тIоцебесеб бакI щвана Гъоркьгъаквариса МухIамадов МухIамадие, кIиабилеб ЦIияб Хушетиса МухIамадов Мурадие ва лъабабилеб бакI - Гъимерсоса ГIумаров МухIамадие.

Гьединго тIоритIана гьимсадерил лъималазда гьоркьоб Къуръан цIалиялъул ва как баялъул къецал.

Къуръан цIалун гьитIинал лъималазда гьоркьоб тIоцебесеб бакI щвана Залимханов Салимхание, кIиабилеб- Расулов ИсмагIилие ва лъабабилеб - МухIамадов МухIамадие, чIахIиязда гьоркьоб - тIоцебесеб бакI щвана МухIамадов Билалие, кIиабилеб - МухIамадов Рамазание ва лъабабилеб - Салманов Шамилие.

Как баялъулъ бергьана Залимханов Салимхан, КъадимухIамадов ХIамзат ва Расулов Шамил.

Къецазулъ бергьаразе кьуна рекъонкколедухъ щуазарго, лъабазарго, кIиазарго гъурущ ва диплом.

ТIадегIанаб даражаялда тадбир гIуцIиялъухъ ва гьабураб гьоболлъиялъухъ гьалбадерица ва росдал жамагIаталъ кIудияб баркала загьир гьабуна тадбиралъул гIуцIарухъан ва спонсор Къурбан ГIумаровасе.

МухIамад Къасумов